

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 20 augustus 2010
(OR. en)**

**Interinstitutioneel dossier:
2010/0075 (NLE)**

**8530/10
ADD 19**

**WTO 114
SERVICES 21
COMER 63
COASI 69**

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en
de Republiek Korea, anderzijds

Opzettelijk blanco gelaten

Opzettelijk blanco gelaten

SAMENWERKING INZAKE HANDEL EN DUURZAME ONTWIKKELING

1. Teneinde te bevorderen dat de doelstellingen van hoofdstuk dertien worden bereikt en eraan bij te dragen dat de partijen aan hun daaruit voortvloeiende verplichtingen voldoen, hebben dezen de volgende indicatieve lijst van samenwerkingsgebieden vastgesteld:
 - a) uitwisseling van standpunten over de positieve en negatieve gevolgen van deze overeenkomst voor de duurzame ontwikkeling en manieren om deze gevolgen te versterken, te voorkomen of te verzachten, waarbij rekening wordt gehouden met door de partijen verrichte duurzaamheidseffectbeoordelingen;
 - b) samenwerking in internationale fora op het gebied van maatschappelijke of milieu-aspecten van handel en duurzame ontwikkeling, in het bijzonder binnen de WTO en de IAO alsmede in het kader van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties en multilaterale milieuovereenkomsten;
 - c) samenwerking ter bevordering van de ratificatie van fundamentele en andere IAO-verdragen en multilaterale milieuovereenkomsten die gevolgen voor de handel hebben;

- d) informatie-uitwisseling en samenwerking op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen, met inbegrip van de daadwerkelijke tenuitvoerlegging en follow-up van internationaal overeengekomen richtsnoeren, eerlijke en ethische handel, particuliere en openbare certificerings- en keurmerksystemen, waaronder milieukeuren en groene overheidsopdrachten;
- e) uitwisseling van standpunten over de gevolgen voor de handel van milieuvoorschriften, -standaarden en -normen;
- f) samenwerking op het gebied van handelsgerelateerde aspecten van de huidige en toekomstige internationale regeling in verband met klimaatverandering, met inbegrip van kwesties in verband met de mondiale koolstofmarkten, manieren om de negatieve effecten van de handel op het klimaat aan te pakken, alsmede middelen om koolstof-arme technologieën en energie-efficiëntie te bevorderen;
- g) samenwerking op het gebied van handelsgerelateerde aspecten van de biodiversiteit, met inbegrip van biobrandstoffen;
- h) samenwerking op het gebied van handelsgerelateerde maatregelen ter bevordering van duurzame visserijmethoden;
- i) samenwerking op het gebied van handelsgerelateerde maatregelen ter bestrijding van ontbossing, met inbegrip van de aanpak van problemen in verband met illegale houtkap;

- j) samenwerking op het gebied van handelsgerelateerde aspecten van multilaterale milieu-overeenkomsten, met inbegrip van douanesamenwerking;
 - k) samenwerking op het gebied van handelsgerelateerde aspecten van het IAO-Programma voor fatsoenlijk werk, daaronder begrepen samenwerking op het gebied van de verbanden tussen enerzijds de handel en anderzijds volledige en productieve werk-gelegenheid, het aanpassingsvermogen van de arbeidsmarkt, de fundamentele arbeids-normen, de arbeidsstatistieken, de ontwikkeling van menselijk potentieel en een leven lang leren, sociale bescherming en sociale integratie, sociale dialoog en gelijke kansen voor mannen en vrouwen;
 - l) de uitwisseling van standpunten over de verhouding tussen multilaterale milieu-overeenkomsten en voorschriften op het gebied van de internationale handel; of
 - m) andere door de partijen passend geachte vormen van samenwerking op milieugebied.
2. De partijen zijn het erover eens dat het wenselijk is dat hun samenwerkingsactiviteiten zoveel mogelijk tot toepassing leiden en een zo groot mogelijk nuttig effect hebben.

BEMIDDELINGSMECHANISME VOOR NIET-TARIFAIRE MAATREGELLEN

ARTIKEL 1

Doel

Deze bijlage beoogt te bevorderen dat voor niet-tarifaire maatregelen die de handel tussen de partijen ongunstig beïnvloeden, door middel van een alomvattende en snelle procedure en met behulp van een bemiddelaar een onderling overeengekomen oplossing wordt bereikt.

ARTIKEL 2

Toepassingsgebied

Het bemiddelingsmechanisme is van toepassing op maatregelen, andere dan douanerechten, die volgens een partij de handel tussen de partijen negatief beïnvloeden en verband houden met aangelegenheden inzake de markttoegang voor goederen¹, met inbegrip van hoofdstuk twee (Nationale behandeling en markttoegang voor goederen) en de bijlagen daarbij.

¹ Voor de toepassing van deze bijlage omvat het begrip markttoegang voor goederen de toegang voor niet-landbouwproducten en de daarmee verband houdende regelingen op handelsgebied, met inbegrip van handelsmaatregelen, technische handelsbelemmeringen, sanitaire en fytosanitaire maatregelen, handelsbevordering, oorsprongsregels, vrijwaringsmaatregelen en de sectorspecifieke bijlagen bij hoofdstuk twee (Nationale behandeling en markttoegang voor goederen). Het begrip omvat niet de handel in landbouwproducten, diensten en vestiging, culturele samenwerking, overheidsopdrachten, mededinging, intellectuele-eigendomsrechten, betalings- en kapitaalverkeer alsmede handel en duurzame ontwikkeling.

AFDELING A

PROCEDURE VOOR HET BEMIDDELINGSMECHANISME

ARTIKEL 3

Inleiding van de bemiddelingsprocedure

1. Een partij kan te allen tijde verzoeken dat de andere partij deelneemt aan een bemiddelingsprocedure. Een dergelijk verzoek wordt aan de andere partij schriftelijk gedaan. Het wordt zodanig nauw omschreven dat de zorgen van de verzoekende partij daarin duidelijk tot uitdrukking komen en er wordt daarin:
 - a) aangegeven om welke specifieke maatregel het gaat;
 - b) gesteld wat volgens de verzoekende partij de negatieve gevolgen van de maatregel op de handel tussen de partijen zijn; en
 - c) uitgelegd wat volgens de verzoekende partij het verband tussen de gevolgen voor de handel en de maatregel is.
2. De partij tot wie het verzoek gericht is, zal het welwillend in overweging nemen en hierop binnen 15 dagen na ontvangst schriftelijk antwoorden.

ARTIKEL 4

Keuze van de bemiddelaar

1. Na instelling van de bemiddelingsprocedure worden de partijen aangemoedigd uiterlijk 15 dagen na de ontvangst van het antwoord op het verzoek overeenstemming over een bemiddelaar te bereiken. Indien de partijen binnen het aangegeven tijdpad geen overeenstemming ter zake kunnen bereiken, kan een van hen verzoeken een bemiddelaar door loting aan te wijzen. Elk van beide partijen stelt binnen vijf dagen na de indiening van het verzoek een lijst op van ten minste drie personen die geen onderdaan van die partij zijn, aan de voorwaarden van lid 2 voldoen en als bemiddelaar kunnen optreden. Elk van beide partijen kiest binnen vijf dagen na indiening van de lijst ten minste één naam van de lijst van de andere partij. Vervolgens wordt de bemiddelaar door de voorzitter van het Handelscomité of diens vertegenwoordiger door loting uit de gekozen namen gekozen. De keuze door loting vindt plaats binnen 15 dagen na de indiening van het verzoek om aanwijzing door loting en in tegenwoordigheid van vertegenwoordigers van de partijen.
2. De bemiddelaar is een deskundige op het gebied waarop de betrokken maatregel betrekking heeft². De bemiddelaar is de partijen op een onpartijdige en transparante wijze behulpzaam bij het scheppen van duidelijkheid over de maatregel en de mogelijke gevolgen ervan voor de handel, en bij het komen tot een onderling overeengekomen oplossing.

² Bijvoorbeeld in gevallen betreffende normen en technische voorschriften moet de bemiddelaar deskundig zijn op het gebied van relevante internationale organisaties voor normalisatie.

ARTIKEL 5

Regels voor de bemiddelingsprocedure

1. In de eerste fase van de procedure verstrekt de partij die de bemiddelingsprocedure heeft doen aanvangen, binnen 10 dagen na de aanwijzing van de bemiddelaar aan hem en de andere partij schriftelijk een gedetailleerde beschrijving van het probleem, met name van de tenuitvoerlegging van de betrokken maatregel en de gevolgen ervan voor de handel. Binnen 20 dagen na de datum van indiening van deze uiteenzetting kan de andere partij schriftelijk opmerkingen over de beschrijving van het probleem indienen. Een partij mag in haar beschrijving of opmerkingen alle door haar relevant geachte informatie opnemen.
2. De bemiddelaar kan beslissen over de beste werkwijze bij de eerste fase; met name kan hij beslissen of de partijen gezamenlijk of afzonderlijk moeten worden geraadpleegd, en verzoeken om bijstand van of overleg plegen met relevante deskundigen en belanghebbenden.
3. Na de eerste fase kan de bemiddelaar aan de partijen ter overweging een advies verstrekken en een oplossing voorstellen. In een dergelijk advies overweegt hij niet of de betrokken maatregel al dan niet consistent met deze overeenkomst is; evenmin trekt hij de legitimiteit van de beleidsdoelstellingen van de maatregel in twijfel. Bij het streven naar een onderling overeengekomen oplossing kan de bemiddelaar met de partijen afzonderlijk of gezamenlijk bijeenkomen. Deze fase van de procedure wordt normaal gesproken voltooid binnen 60 dagen na de datum waarop de bemiddelaar is aangewezen.
4. De procedure is vertrouwelijk en vindt plaats op het grondgebied van de partij tot welke het verzoek is gericht, of op enige andere locatie of op enige andere wijze waarover onderling overeenstemming is bereikt.

5. De procedure wordt beëindigd:
- a) door de ondertekening van een overeenkomst tot schikking door de partijen, op de datum van die ondertekening;
 - b) door onderlinge overeenstemming van de partijen in de loop van de procedure, op de datum van die overeenstemming;
 - c) door een schriftelijke verklaring van de bemiddelaar, na overleg met de partijen, dat verdere bemiddelingsinspanningen niet langer gerechtvaardigd zijn; of
 - d) door een schriftelijke verklaring van een partij nadat mogelijke onderling overeengekomen oplossingen in de bemiddelingsprocedure zijn onderzocht en adviezen en voorstellen van de bemiddelaar in overweging zijn genomen.

AFDELING B

TENUITVOERLEGGING

ARTIKEL 6

Tenuitvoerlegging van een onderling overeengekomen oplossing

1. Wanneer de partijen overeenstemming over een oplossing hebben bereikt, neemt elk van beide partijen de maatregelen die nodig zijn om de onderling overeengekomen oplossing onverwijld ten uitvoer te leggen.
2. De tenuitvoerleggende partij stelt de andere partij schriftelijk in kennis van ter uitvoering van de onderling overeengekomen oplossing gedane stappen of genomen maatregelen.

AFDELING C

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 7

Verhouding tot de beslechting van geschillen

1. De procedure voor dit bemiddelingsmechanisme is niet bedoeld om als basis voor procedures voor geschillenbeslechting ingevolge deze of een andere overeenkomst te dienen. Een partij beroept zich in dergelijke procedures voor geschillenbeslechting niet op of gebruikt daarin niet als bewijs:
 - a) door de andere partij in de bemiddelingsprocedure ingenomen standpunten;
 - b) het feit dat de andere partij haar bereidheid heeft getoond in het kader van bemiddeling een oplossing voor de niet-tarifaire maatregel te aanvaarden; of
 - c) voorstellen die door de bemiddelaar zijn gedaan.
2. Het bemiddelingsmechanisme laat de rechten en verplichtingen van de partijen ingevolge hoofdstuk veertien (Beslechting van geschillen) onverlet.

ARTIKEL 8

Termijnen

Alle in deze bijlage vermelde termijnen kunnen in onderling overleg tussen de partijen worden verlengd.

ARTIKEL 9

Kosten

1. Elk van beide partijen draagt haar eigen kosten van deelname aan de bemiddelingsprocedure.
2. De partijen delen de kosten voor organisatorische aangelegenheden, met inbegrip van de kosten van de bemiddelaar.

ARTIKEL 10

Nieuw onderzoek

1. De partijen zijn het erover eens dat niet door artikel 14.2 bestreken aangelegenheden onder het bemiddelingsmechanisme vallen indien WTO-leden overeenkomen een overeenkomstig mechanisme³ dat een dergelijke aangelegenheid bestrijkt, in te voeren. De uitbreiding van het toepassingsgebied treedt in werking op de datum waarop de betreffende overeenkomst ten uitvoer wordt gelegd. Dit geldt eveneens voor verdere uitbreidingen van het toepassingsgebied van het overeenkomstige WTO-mechanisme.
2. Vijf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst treden de partijen met elkaar in overleg over de noodzaak tot wijziging van het bemiddelingsmechanisme in het licht van de opgedane ervaring en de ontwikkeling van een overeenkomstig mechanisme in de WTO.

³ Onder "overeenkomstig mechanisme" wordt verstaan het mechanisme dat is voorgesteld door de groep van Afrikaanse staten, Canada, de Europese Unie, de MOL-groep, de NAMA -11 groep van ontwikkelingslanden, Nieuw Zeeland, Noorwegen, Pakistan en Zwitserland in het document TN/MA/W/88 van 23 juli 2007, "Non Tariff Barriers - Proposal on Procedures for the Facilitation of Solutions to NTBs" (Niet-tarifaire belemmeringen - Voorstel voor procedures ter bevordering van het vinden van oplossingen voor niet-tarifaire belemmeringen), of enig ander soortgelijk mechanisme dat is voorgesteld in documenten ter vervanging van voornoemd document.

PROCEDUREREGELS VOOR ARBITRAGE

ARTIKEL 1

Algemene bepalingen

1. Voor de toepassing van hoofdstuk 14 en deze bijlage wordt verstaan onder:

adviseur: een persoon die door een partij is aangesteld om haar in verband met de procedure van het arbitragepanel te adviseren of bij te staan;

scheidsrechter: een lid van een krachtens artikel 14.5 ingestelde arbitragepanel;

assistent: een persoon die in verband met het mandaat van een scheidsrechter onderzoek verricht of ondersteunende taken uitvoert;

vertegenwoordiger van een partij: een werknemer van of een persoon aangewezen door een overheid of ministerie van een partij overeenkomstig haar wetgeving;

klagende partij: iedere partij die krachtens artikel 14.4 om de instelling van een arbitragepanel verzoekt;

partij waartegen de klacht gericht is: de partij ten aanzien waarvan wordt gesteld dat zij de in artikel 14.2 bedoelde bepalingen heeft geschonden;

arbitragepanel: een krachtens artikel 14.5 ingesteld panel; en

dag: een kalenderdag.

2. Tenzij anders wordt overeengekomen, is de partij waartegen de klacht gericht is, belast met de logistieke organisatie van geschillenbeslechtsprocedures, in het bijzonder met de organisatie van de hoorzittingen. De partijen delen de kosten voor organisatorische aangelegenheden, met inbegrip van de kosten van de scheidsrechters.

ARTIKEL 2

Kennisgevingen

1. De partijen en het arbitragepanel versturen alle verzoeken, mededelingen, schriftelijk ingediende stukken of andere documenten door afgifte met ontvangstbewijs, als ingeschreven postzending, per koerier, fax, telex, telegram of door enige andere vorm van telecommunicatie waarbij de zending wordt geregistreerd.

2. Een partij verstrekt een kopie van elk van haar schriftelijk ingediende stukken aan de andere partij en aan elk van de scheidsrechters. Er wordt eveneens een kopie van het document in elektronische vorm verstrekt.

3. Kennisgevingen worden gericht aan het ministerie van Buitenlandse Zaken en Handel van Korea, dan wel de opvolger daarvan, respectievelijk aan het Directoraat-generaal Handel van de Europese Commissie.
4. Kleine verschrijvingen in verzoeken, mededelingen, schriftelijke stukken of andere documenten in verband met de procedure van het arbitragepanel kunnen worden verbeterd door de indiening van een nieuw document waarin de wijzigingen duidelijk zijn aangegeven.
5. Indien de laatste dag waarop een document kan worden ingediend, op een officiële feestdag van Korea of de Europese Unie valt, kan het document op de volgende werkdag worden ingediend.

ARTIKEL 3

Aanvang van de arbitrage

1.
 - a) Indien de leden van het arbitragepanel overeenkomstig artikel 14.5 door loting worden gekozen, kiest de voorzitter van het Handelscomité of zijn vertegenwoordiger de scheidsrechters binnen vijf dagen na het in artikel 14.5, lid 3, bedoelde verzoek. De keuze vindt plaats in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van elk van beide partijen, tenzij een partij geen vertegenwoordiger aanwijst.
 - b) Tenzij de partijen anders overeenkomen, komen zij binnen zeven dagen na de datum van instelling van het arbitragepanel met dat panel bijeen om te beslissen over aangelegenheden die de partijen of het arbitragepanel passend achten, met inbegrip van de aan de scheidsrechters verschuldigde bezoldigingen en onkostenvergoedingen, die aan de WTO-normen moeten beantwoorden.

2. a) Tenzij de partijen binnen vijf dagen na de datum van instelling van het arbitragepanel anders overeenkomen, luidt de taakomschrijving van dit panel als volgt:

"In het licht van de desbetreffende bepalingen van deze overeenkomst de in het verzoek om instelling van het arbitragepanel beschreven aangelegenheid onderzoeken, zich uitspreken over de verenigbaarheid van de maatregel in kwestie met de in artikel 14.2 bedoelde bepalingen en een uitspraak doen overeenkomstig artikel 14.7.".

- b) De partijen stellen het arbitragepanel binnen twee dagen van de overeengekomen taakomschrijving in kennis.

ARTIKEL 4

Eerste ingediende stukken

Uiterlijk 20 dagen na de datum van instelling van het arbitragepanel dient de klagende partij haar eerste schriftelijke stuk in. Uiterlijk 20 dagen na de datum van indiening van het eerste schriftelijke stuk dient de partij waartegen de klacht gericht is haar verweerschrift in.

ARTIKEL 5

Werkwijze van arbitragepanels

1. De voorzitter van het arbitragepanel zit alle bijeenkomsten van het panel voor. Een arbitragepanel kan aan de voorzitter de bevoegdheid tot het nemen van administratieve en procedurele besluiten delegeren.
2. Tenzij in deze overeenkomst anders is bepaald, kan het arbitragepanel bij zijn werkzaamheden alle mogelijke middelen gebruiken, waaronder telefoon-, fax- en computerverbindingen.
3. Hoewel alleen scheidsrechters aan de beraadslagingen van het arbitragepanel mogen deelnemen, kan het panel toestaan dat assistenten van het panel de beraadslagingen ervan bijwonen.
4. Het opstellen van uitspraken is een exclusieve bevoegdheid van het arbitragepanel, die niet mag worden gedelegeerd.
5. Wanneer zich een procedurele vraag voordoet die niet door de bepalingen van deze overeenkomst wordt bestreken, kan het arbitragepanel een passende, met die bepalingen verenigbare procedure vaststellen.
6. Wanneer het arbitragepanel van oordeel is dat een procedurele termijn moet worden gewijzigd of dat een andere procedurele of administratieve aanpassing nodig is, stelt het de partijen schriftelijk in kennis van de redenen voor de wijziging of aanpassing onder vermelding van de vereiste termijn of aanpassing. De termijnen van artikel 14.7, lid 2, worden niet gewijzigd.

ARTIKEL 6

Vervanging

1. Indien een scheidsrechter niet aan de procedure kan deelnemen, zich terugtrekt of moet worden vervangen, wordt overeenkomstig artikel 14.5, lid 3, een vervanger aangewezen.
2. Wanneer een partij van oordeel is dat een scheidsrechter niet voldoet aan de vereisten van bijlage 14-C en om die reden moet worden vervangen, deelt zij dit de andere partij mede binnen 15 dagen nadat zij kennis heeft genomen van de omstandigheden die een wezenlijke schending van bijlage 14-C door de scheidsrechter inhouden.
3. Wanneer een partij van oordeel is dat een scheidsrechter die niet de voorzitter is, niet aan de vereisten van bijlage 14-C voldoet, voeren de partijen overleg en besluiten zij in voorkomend geval de scheidsrechter te vervangen en overeenkomstig de procedure van artikel 14.5, lid 3, een vervanger aan te wijzen.

Indien de partijen het niet eens worden over de vraag of een scheidsrechter moet worden vervangen, kan een partij verzoeken de aangelegenheid aan de voorzitter van het arbitragepanel voor te leggen, wiens beslissing definitief is.

Indien de voorzitter van oordeel is dat een scheidsrechter niet aan de vereisten van bijlage 14-C voldoet, wijst hij door loting een nieuwe scheidsrechter aan uit de personen die zijn opgenomen op de in artikel 14.18, lid 1, bedoelde lijst waarop de oorspronkelijke scheidsrechter stond. Indien de oorspronkelijke scheidsrechter door de partijen overeenkomstig artikel 14.5, lid 2, was gekozen, wordt de vervanger door loting aangewezen uit de lijst van personen die overeenkomstig artikel 14.18, lid 1, zijn voorgesteld door de klagende partij en de partij waartegen de klacht gericht is.

4. Wanneer een partij van oordeel is dat de voorzitter van het arbitragepanel niet aan de vereisten van bijlage 14-C voldoet, voeren de partijen overleg en besluiten zij in voorkomend geval de voorzitter te vervangen en overeenkomstig de procedure van artikel 14.5, lid 3, een vervanger aan te wijzen.

Indien de partijen het niet eens worden over de vraag of de voorzitter moet worden vervangen, kan een partij verzoeken de aangelegenheid voor te leggen aan een van de resterende personen op de in artikel 14.18, lid 1, bedoelde lijst van personen die als voorzitter kunnen optreden. Deze persoon wordt door loting aangewezen door de voorzitter van het Handelscomité of diens vertegenwoordiger. De beslissing van deze persoon over de noodzaak tot vervanging van de voorzitter is definitief.

Indien deze persoon beslist dat de oorspronkelijke voorzitter niet aan de vereisten van bijlage 14-C voldoet, wijst hij door loting een nieuwe voorzitter aan uit de resterende personen op de in artikel 14.18, lid 1, bedoelde lijst van personen die als voorzitter kunnen optreden.

5. Tenzij een partij nalaat een vertegenwoordiger aan te wijzen, vindt de keuze door loting als bedoeld in de leden 1, 3 en 4 binnen vijf dagen na de datum van indiening van het verzoek, in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van elk van beide partijen, plaats.

6. De procedure van het arbitragepanel wordt geschorst gedurende de tijd die nodig is om de procedures van de leden 1 tot en met 4 te voltooien.

ARTIKEL 7

Hoorzittingen

1. De voorzitter stelt in overleg met de partijen en de overige leden van het arbitragepanel de datum en het tijdstip van de hoorzitting vast en zendt de partijen hiervan een schriftelijke bevestiging. Tenzij de hoorzitting achter gesloten deuren plaatsvindt, wordt deze informatie door de partij die met de logistieke organisatie van de procedure belast is, tevens openbaar gemaakt. Het arbitragepanel kan besluiten geen hoorzitting bijeen te roepen, tenzij de partijen zich daartegen verzetten.
2. Tenzij de partijen anders overeenkomen, wordt de hoorzitting in Brussel gehouden als Korea de klagende partij is en in Seoel als de EU de klagende partij is.
3. Het arbitragepanel kan aanvullende hoorzittingen bijeenroepen indien de partijen zulks overeenkomen.
4. Gedurende alle hoorzittingen zijn alle scheidsrechters aanwezig.
5. De volgende personen kunnen een hoorzitting bijwonen, ongeacht of de procedure openstaat voor het publiek:
 - a) vertegenwoordigers van de partijen;
 - b) adviseurs van de partijen;
 - c) administratief personeel, tolken, vertalers en rechtbankverslaggevers; en

- d) assistenten van scheidsrechters.

Alleen vertegenwoordigers en adviseurs van de partijen mogen het woord tot het arbitragepanel richten.

6. Uiterlijk vijf dagen voor de datum van een hoorzitting verstrekt elk van beide partijen het arbitragepanel een lijst met de namen van de personen die namens die partij op de hoorzitting pleidooien of uiteenzettingen zullen houden en van andere vertegenwoordigers of adviseurs die de hoorzitting zullen bijwonen.

7. De hoorzittingen van het arbitragepanel zijn toegankelijk voor het publiek, tenzij de partijen besluiten dat de hoorzittingen gedeeltelijk of geheel achter gesloten deuren zullen plaatsvinden. Het arbitragepanel komt echter in besloten zitting bijeen wanneer de stukken en pleidooien van een partij vertrouwelijke zakelijke informatie bevatten.

8. De hoorzitting wordt door het arbitragepanel op de volgende wijze geleid, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de klagende partij en de partij waartegen de klacht gericht is, evenveel tijd krijgen toegewezen:

pleidooi

- a) pleidooi van de klagende partij; en
- b) pleidooi van de partij waartegen de klacht gericht is,

weerlegging

- a) pleidooi van de klagende partij; en

b) repliek van de partij waartegen de klacht gericht is.

9. Het arbitragepanel kan op elk ogenblik van de hoorzitting vragen aan een van beide partijen stellen.

10. Het arbitragepanel laat een proces-verbaal van elke hoorzitting opmaken, dat zo spoedig mogelijk aan de partijen wordt verstrekt.

11. Binnen 10 dagen na de datum van de hoorzitting kan elke partij een aanvullend schriftelijk stuk indienen over alle aspecten die tijdens de hoorzitting aan de orde zijn gekomen.

ARTIKEL 8

Schriftelijke vragen

1. Het arbitragepanel kan op elk ogenblik van de procedure schriftelijke vragen tot een of beide partijen richten. Elk van beide partijen ontvangt een kopie van de vragen van het arbitragepanel.

2. Ook verstrekt een partij de andere partij een kopie van haar schriftelijke antwoord op de vragen van het arbitragepanel. Elk van beide partijen krijgt de gelegenheid om binnen vijf dagen na de datum van verstrekking van de kopie schriftelijke opmerkingen bij het antwoord van de andere partij over te leggen.

ARTIKEL 9

Vertrouwelijkheid

Wanneer een hoorzitting van het arbitragepanel overeenkomstig artikel 7, lid 7, van deze bijlage niet openbaar is, respecteren de partijen en hun adviseurs de vertrouwelijkheid van de zitting. Informatie die door de andere partij aan het arbitragepanel is verstrekt en als vertrouwelijk is aangemerkt, wordt door elk van beide partijen en hun adviseurs vertrouwelijk behandeld. Wanneer een partij het arbitragepanel een vertrouwelijke versie van haar schriftelijke stukken verstrekt, dient zij op verzoek van de andere partij uiterlijk 15 dagen na de datum van het verzoek of, indien dit later is, na de datum van indiening van de stukken, tevens een niet-vertrouwelijke samenvatting van de stukken in, die openbaar mag worden gemaakt. Niets in dit artikel belet een partij haar eigen standpunten openbaar te maken voor zover zij, wanneer zij naar door de andere partij verstrekte informatie verwijst, geen informatie openbaar maakt die door de andere partij als vertrouwelijk is aangemerkt.

ARTIKEL 10

Eenzijdige contacten

1. Het arbitragepanel heeft geen ontmoetingen of contacten met een partij in afwezigheid van de andere partij.
2. Geen lid van het arbitragepanel mag aspecten van de inhoud van de procedure met een partij of met beide partijen bespreken in afwezigheid van de andere scheidsrechters.

ARTIKEL 11

Stukken amicus curiae

1. Tenzij de partijen binnen drie dagen na de datum van instelling van het arbitragepanel anders overeenkomen, kan het arbitragepanel ongevraagde schriftelijke bijdragen van belanghebbende natuurlijke of rechtspersonen uit de partijen in ontvangst nemen, op voorwaarde dat deze bijdragen binnen 10 dagen na de datum van instelling van het arbitragepanel worden ingediend, beknopt zijn, met inbegrip van eventuele bijlagen in elk geval niet meer dan 15 getypte bladzijden tellen en direct van belang zijn voor de feitelijke en juridische vragen die door het arbitragepanel worden onderzocht.
2. Deze schriftelijke stukken bevatten een beschrijving van de natuurlijke of rechtspersoon die het stuk indient, met inbegrip van zijn nationaliteit of plaats van vestiging, en de aard van zijn activiteiten en zijn financieringsbron, en vermelden nadere gegevens over het belang dat de persoon bij de arbitrageprocedure heeft.
3. Het arbitragepanel vermeldt in zijn uitspraak alle stukken die het overeenkomstig de leden 1 en 2 heeft ontvangen. Het is niet verplicht in zijn uitspraak op de feitelijke of juridische argumenten in die stukken in te gaan. Alle stukken die het arbitragepanel overeenkomstig dit artikel heeft ontvangen, worden aan de partijen verstrekt zodat zij hierover opmerkingen kunnen maken.

ARTIKEL 12

Dringende gevallen

In de in artikel 14.7, lid 2, bedoelde dringende gevallen past het arbitragepanel de in deze bijlage bedoelde termijnen zo nodig aan.

ARTIKEL 13

Vertalen en tolken

1. Tijdens het in artikel 14.3 bedoelde overleg, en uiterlijk op de in artikel 3, lid 1, onder b), van deze bijlage bedoelde bijeenkomst, proberen de partijen tot overeenstemming te komen over een gemeenschappelijke werktal voor de procedure van het arbitragepanel.
2. Indien de partijen niet tot overeenstemming kunnen komen over een gemeenschappelijke werktal, zorgt elk van hen zo spoedig mogelijk en op haar kosten voor vertaling van zijn schriftelijke stukken in de taal die door de andere partij gekozen is en zorgt de partij waartegen de klacht gericht is, voor het tolken van mondelinge bijdragen in de door de partijen gekozen talen.
3. Uitspraken van het arbitragepanel worden gedaan in de door de partijen gekozen taal of talen.

4. De kosten voor het vertalen van een uitspraak van het arbitragepanel worden gelijkkelijk door de partijen gedragen.
5. Elk van beide partijen kan opmerkingen maken over een overeenkomstig dit artikel gemaakte vertaling van een document.

ARTIKEL 14

Berekening van termijnen

Wanneer de partijen een document ingevolge de toepassing van artikel 2, lid 5, van deze bijlage niet op dezelfde datum ontvangen, worden termijnen die ingaan vanaf de datum van ontvangst van dat document, vanaf de laatste datum van ontvangst berekend.

ARTIKEL 15

Andere procedures

Deze bijlage is tevens van toepassing op procedures die overeenkomstig de artikelen 14.9, lid 2, 14.10, lid 2, 14.11, lid 3, en 14.12, lid 2, worden ingesteld. De in deze bijlage vermelde termijnen worden in dat geval vervangen door de bijzondere termijnen die voor de vaststelling van een uitspraak door het arbitragepanel in die andere procedures zijn vastgelegd.

GEDRAGSCODE VOOR LEDEN VAN
ARBITRAGEPANELS EN BEMIDDELAARS

ARTIKEL 1

Definities

In deze bijlage wordt verstaan onder:

- a) lid of scheidsrechter: een lid van een krachtens artikel 14.5 ingesteld arbitragepanel;
- b) bemiddelaar: een persoon die overeenkomstig bijlage 14-A een bemiddeling verricht;
- c) kandidaat: een persoon wiens naam voorkomt op de in artikel 14.18 bedoelde lijst van scheidsrechters en wiens selectie als lid van een arbitragepanel overeenkomstig artikel 14.5 wordt overwogen;
- d) assistent: een persoon die in het kader van het mandaat van een lid, voor dat lid onderzoek verricht of ondersteunende taken uitvoert;

- e) procedure: tenzij anders gespecificeerd, een procedure van een arbitragepanel uit hoofde van deze overeenkomst; en
- f) personeel: met betrekking tot een lid, andere personen dan assistenten die onder de leiding en het toezicht van dat lid werkzaam zijn.

ARTIKEL 2

Verantwoordelijkheden in het kader van de procedure

Elke kandidaat en elk lid vermijdt laakbaar gedrag en de schijn van laakbaar gedrag, is onafhankelijk en onpartijdig, vermijdt directe en indirecte belangenconflicten en neemt bij zijn gedrag de hoogste normen in acht, teneinde de integriteit en onpartijdigheid van de regeling inzake geschillenbeslechting te garanderen. Voormalige leden leven de verplichtingen in de artikelen 6 en 7 van deze bijlage na.

ARTIKEL 3

Verplichting bepaalde gegevens openbaar te maken

1. Voorafgaand aan de bevestiging van hun aanstelling tot lid van het arbitragepanel op grond van deze overeenkomst geven kandidaten opening van zaken over alle belangen, relaties of aangelegenheden die van invloed kunnen zijn op hun onafhankelijkheid of onpartijdigheid of waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij tijdens de procedure de schijn van laakbaar gedrag of partijdigheid zouden kunnen wekken. Daartoe stellen kandidaten alles in het werk wat redelijkerwijs in hun vermogen ligt om na te gaan of er sprake is van dergelijke belangen, relaties of aangelegenheden.
2. Kandidaten of leden richten mededelingen betreffende feitelijke of mogelijke schendingen van deze bijlage uitsluitend tot het Handelscomité, ter overweging door de partijen.
3. Na hun aanstelling blijven de leden, binnen redelijke grenzen, alles in het werk stellen om na te gaan of er sprake is van de in lid bedoelde belangen, relaties of aangelegenheden en geven zij in voorkomend geval opening van zaken. Op grond van de verplichting tot openbaarmaking zijn leden voortdurend gehouden dergelijke belangen, relaties en aangelegenheden die zich tijdens de procedure voordoen, openbaar te maken. De leden geven opening van zaken over dergelijke belangen, relaties en aangelegenheden door daarvan, ter overweging door de partijen, schriftelijk mededeling te doen aan het Handelscomité.

ARTIKEL 4

Taken van leden

1. Na hun aanwijzing zetten leden zich gedurende de hele procedure in om hun taken nauwgezet, snel en billijk te vervullen.
2. Leden onderzoeken uitsluitend vragen die in de procedure aan de orde worden gesteld en voor de uitspraak noodzakelijk zijn en delegeren deze taak niet aan een andere persoon.
3. Leden nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de artikelen 2, 3 en 7 van deze bijlage door hun assistenten en personeel worden gekend en nageleefd.
4. Leden onthouden zich van eenzijdige contacten in verband met de procedure.

ARTIKEL 5

Onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de leden

1. Leden zijn onafhankelijk en onpartijdig, vermijden de schijn van laakbaar gedrag of partijdigheid en laten zich niet leiden door eigenbelang, druk van buitenaf, politieke overwegingen, publieke protesten, trouw aan een partij of vrees voor kritiek.

2. Leden mogen noch direct noch indirect verplichtingen aangaan of voordelen accepteren die op welke wijze dan ook de goede uitoefening van hun taken verstoren of lijken te verstoren.
3. Leden gebruiken hun positie als lid van het arbitragepanel niet om persoonlijke of particuliere belangen te dienen en onthouden zich van handelingen die de indruk kunnen wekken dat anderen in een bijzondere positie verkeren waardoor zij invloed op hen kunnen uitoefenen.
4. Leden laten hun gedrag of oordeel niet beïnvloeden door financiële, zakelijke, professionele, familiale of sociale relaties of verantwoordelijkheden.
5. Leden gaan geen relaties aan en verwerven geen financiële belangen wanneer daardoor hun onpartijdigheid in het gedrang kan komen of wanneer redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daardoor de schijn van laakbaar gedrag of partijdigheid wordt gewekt.

ARTIKEL 6

Verplichtingen van voormalige leden

Voormalige leden onthouden zich van handelingen die de schijn kunnen wekken dat zij bij de uitoefening van hun taken niet onpartijdig waren of voordeel hebben gehad van het besluit of de uitspraak van het arbitragepanel.

ARTIKEL 7

Vertrouwelijkheid

1. Leden of voormalige leden mogen op geen enkel ogenblik niet-openbare informatie over of verkregen tijdens de procedure openbaar maken of gebruiken, behalve voor de doeleinden van de procedure, en mogen deze informatie in geen geval openbaar maken of gebruiken om persoonlijk voordeel te behalen, anderen een voordeel te schenken of het belang van anderen in negatieve zin te beïnvloeden.
2. Leden mogen uitspraken van het arbitragepanel of delen daarvan niet openbaar maken voordat zij overeenkomstig deze overeenkomst bekend worden gemaakt.
3. Leden of voormalige leden mogen op geen enkel ogenblik informatie over de beraadslagingen van het arbitragepanel of over de standpunten van een lid openbaar maken.

ARTIKEL 8

Bemiddelaars

De in deze bijlage beschreven voorschriften voor leden of voormalige leden zijn van overeenkomstige toepassing op bemiddelaars.

Opzettelijk blanco gelaten